Remissyttrande om EU-kommissionens förslag till reviderat direktiv för utsläppshandel

Europeiska kommissionens förslag till reviderat EU-direktiv för utsläppshandel med fokus på konkurrenskraft och kostnadseffektiv minskning av utsläpp

Er ref: KN2026/01568

Svensk Handel är en bransch- och arbetsgivarorganisation för små och stora företag inom parti-, detalj- och e-handeln med cirka 320 000 medarbetare. Handeln är näringslivets största bransch när det kommer till antalet anställda och bidrar med 11 procent av BNP och 14 procent av alla skatteintäkter.

Handeln möter en stark internationell konkurrens och priserna ut mot konsument sätts idag på en internationell marknad. Samtidigt är kostnaderna och regelverken ofta nationella. Det gör att handelns konkurrenskraft påverkas starkt av ökade kostnader eller kostsamma och administrativt betungande regler som avviker från de internationella konkurrenternas. Som grund förordar Svensk Handel därmed att regler antas på så hög internationell nivå som möjligt samt att kostnaderna inte ska öka.

Med anledning av föreliggande remiss vill Svensk Handel anföra följande:

Allmänna synpunkter

Svensk Handel välkomnar ambitionen att utveckla EU:s utsläppshandelssystem (EU ETS) så att det fortsatt bidrar till utsläppsminskningar samtidigt som europeisk konkurrenskraft värnas. Ett välfungerande marknadsbaserat styrmedel är ett viktigt verktyg för att nå klimatmålen på ett kostnadseffektivt sätt.

Svensk Handel
Regeringsgatan 60, 103 29 Stockholm
Telefon 010 47 185 00
kontakt@svenskhandel.se
svenskhandel.se

För handelsföretagen är det emellertid avgörande att förändringar av EU ETS:

- inte leder till kraftigt ökade energikostnader för företag och konsumenter,
- stärker snarare än försvagar Europas konkurrenskraft,
- minimerar administrativa bördor,
- skapar långsiktiga och förutsägbara investeringsvillkor,
- tar hänsyn till handelns centrala roll i omställningen av transporter, logistik och leverantörskedjor.

Svensk Handel tillstyrker därför förslagets övergripande inriktning men efterlyser ytterligare fokus på konsekvenserna för den konkurrensutsatta handelssektorn.

Svensk Handel delar bedömningen att klimatpolitiken behöver förenas med stärkt europeisk konkurrenskraft. De senaste årens ökade energipriser, geopolitiska osäkerhet och svag ekonomisk utveckling har påverkat europeiska företag negativt. EU:s klimatpolitik måste därför utformas på ett sätt som minskar utsläppen utan att försämra företagens möjligheter att investera, växa och skapa arbetstillfällen. Kommissionen lyfter själv fram behovet av att minska prisvolatilitet och stärka industrins konkurrenskraft samtidigt som utsläppsminskningarna fortsätter.

Förutsägbara och stabila koldioxidpriser

Svensk Handel stödjer ambitionen att stärka stabiliteten på utsläppsrättsmarknaden. Stora och snabba prisvariationer riskerar att leda till ökade kostnader i hela värdekedjan utan att ge företag tillräckliga möjligheter att planera långsiktiga investeringar. För handelsföretag, som ofta arbetar med små marginaler och hård internationell konkurrens, är förutsägbarhet avgörande.

Svensk Handel anser därför att:

- åtgärder som minskar extrem prisvolatilitet bör välkomnas,
- marknadens långsiktiga styrsignal ska bevaras,
- eventuella reformer bör genomföras gradvis och förutsägbart.

Konkurrenskraftsperspektivet måste stärkas

Svensk Handel välkomnar att kommissionen tydligt kopplar samman klimatpolitik och konkurrenskraft. Handelsföretag verkar på en global marknad där konkurrensen i hög grad sker mot aktörer utanför EU. Om klimatrelaterade kostnader ökar snabbare i Europa än i omvärlden riskerar investeringar och handel att flyttas från EU, vilket kan minska såväl tillväxt som sysselsättning.

Det är därför viktigt att:

- konsekvenserna för hela värdekedjan analyseras,
- indirekta kostnadseffekter för handel och tjänstesektorer beaktas,
- kompletterande åtgärder stärker europeisk konkurrenskraft och innovationsförmåga.

Minskad administrativ börda

Svensk Handel välkomnar kommissionens uttalade ambition att förenkla regelverket och minska den administrativa bördan.

Regelförenkling bör vara ett genomgående mål vid vidare utveckling av EU ETS. Handelsföretag, särskilt små och medelstora företag, har begränsade administrativa resurser. Klimatregelverk behöver därför vara enkla att förstå, rapportera och följa. Nya rapporteringskrav bör alltid vägas mot företagens administrativa kostnader.

Transporter och logistik

Transport- och logistikfrågor är av central betydelse för handelssektorn. Handeln är beroende av effektiva transporter för att säkerställa varuförsörjning i hela landet och inom EU:s inre marknad. Ökade kostnader inom sjöfart, vägtransporter och energiförsörjning riskerar att påverka både företag och konsumenter.

Svensk Handel anser att framtida förändringar inom EU ETS bör:

- stödja investeringar i fossilfri transportinfrastruktur,
- bidra till teknikneutral omställning.

Internationell konkurrens och globala klimatåtgärder

Svensk Handel noterar positivt att kommissionen lyfter fram kopplingen mellan EU ETS och utvecklingen av koldioxidprissättning internationellt.

På sikt är ett bredare internationellt deltagande i marknadsbaserade klimatstyrmedel en förutsättning för att uppnå betydande globala utsläppsminskningar utan att konkurrenskraften försämras inom EU.

EU bör därför fortsätta verka för:

- internationell samordning,
- likvärdiga konkurrensvillkor,
- ökad global användning av koldioxidprissättning.

Svensk Handels ställningstagande

Svensk Handel tillstyrker huvudinriktningen i förslaget men vill särskilt framhålla att:

1. Konkurrenskraftsaspekten måste värnas.
2. Prisvolatiliteten inom EU ETS bör begränsas utan att den långsiktiga styrsignalen försvagas.
3. Administrativa bördor för företag måste minska.
4. Effekter på handelssektorn, transporter och logistik måste beaktas tydligare och noga utvärderas och följas upp så att utfallet blir det önskade.
5. Klimatpolitiken bör genomföras teknikneutralt och kostnadseffektivt.

Svensk Handel ser fram emot den fortsatta behandlingen av förslaget och bidrar gärna med ytterligare dialog kring reformens konsekvenser för handelsföretag i Sverige och EU. Svensk Handel är en del av Svenskt Näringsliv och hänvisar också till remissvaren därifrån.

SVENSK HANDEL

Martin Kits, Chef näringspolitik och opinionsbildning

Linda Wedin, Näringspolitisk expert